
Постановление

Карар

2021 елның 14 июле

Чистай шәһәре

№ 402

Татарстан Республикасы
Чистай муниципаль районы
территориясендә тышкы мәгълүмат
урнаштыру чараларын килештерү
Кагыйдәләрен раслау турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 5 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районы территориясендә тышкы мәгълүматны урнаштыру чараларын кушымта нигезендә килештерү Кагыйдәләрен расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга һәм Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Чистай муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең инфраструктур үсеш буенча урынбасары П.Б. Емельяновка йөкләргә.

Башкарма комитет
житәкчесе

Э.Р. Хәсәнов

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЧИСТАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ ТЫШКЫ МӘГЪЛҮМАТ УРНАШТЫРУ ЧАРАЛАРЫН КИЛЕШТЕРҮ КАГЫЙДӨЛӘРЕ

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге кагыйдәләр Чистай муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан тышкы мәгълүмат чараларын (паспорт, дизайн-проект һ.б.) килештерү стандартын һәм тәртибен (алга таба - кагыйдәләр) билгели һәм мәгълүмат чараларының тышкы архитектур йөзен яхшыртуга юнәлдерелгән һәм шәһәр тирәлеген тулаем эстетик оештыру, архитектура-тарихи мирасны саклау, объектлар һәм территорияләрне бизәүгә һәм жиһазлауга комплекслы якин килү, рациональ һәм тәртипкә салу принципларына нигезләнгән.

1.2. Кагыйдәләр "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, "Чистай муниципаль районы" муниципаль берәмлеге Уставы, Чистай шәһәр Советының 2013 елның 4 июнендәге 22/2 номерлы "Чистай шәһәр тәзекләндерү кагыйдәләрен раслау турында" карары нигезендә эшләнә (алга таба - тәзекләндерү кагыйдәләре).

1.3. Тышкы мәгълүмат чараларын килештерү тәртибе Чистай муниципаль районы Башкарма комитетының (алга таба - Башкарма комитет) норматив-хокукий акты белән регламентланган.

1.4. Әлеге кагыйдәләр оештыру-хокукий формасына карамастан, барлык физик һәм юридик затлар тарафыннан үтәлергә тиеш.

1.5. Әлеге кагыйдәләр Татарстан Республикасы Чистай муниципаль районының бөтен территориясендә гамәлдә.

1.6. Тышкы мәгълүмат чаралары, әлеге кагыйдәләрнең нигезләмәләрен бозып проектлана һәм урнаштырыла торган һәм урнаштырыла торган чаралар барлыкка килгән төзелешнең тышкы архитектур йөзен боза.

1.7. Барлыкка килгән төзелешнең тышкы архитектур йөзе төшенчәсен төгәлләштерү өчен, фасадның, әйләнә-тирә мохитнең, территорияләрнең планлаштыру структурасының эстетик сыйфатларын һәм үзенчәлекләрен характерлаучы төшенчәләр кертелә.

1.8. Стыльнең бөтенлеге-архитектура формаларының, фасад элементларының һәм композиция чараларының, матди-техник мөмкинлекләрен һәм жәмгыятьнең идея, эстетик карашларының тарихи һәм идеяле бердәмлеге.

1.9. Композицион бөтенлек-архитектура идеясе, объектны төзү һәм пространстволы хәл итү, шулай ук аның бербөтенлеген тәшкит итүче аерым өлешләре нисбәте.

1.10. Ритм-фасадның үзенчәлеге, төрле элементларның яки характерга тиң формаларның билгеле закончалыгында чиратлашуы һәм аларны билгеле бер бердәмлеккә китерү (аларның урнашу һәм чиратлаштыру тәртибе).

1.11. Ярашлылык һәм пропорциональлек-тулаем объект һәм аның өлешләре һәм аларның элементлары арасында билгеле бер бәйләнеш һәм нисбәт.

1.12. Визуаль кабул итү-кеше тарафыннан территорияләрнең планлаштыру

структурасын, фасад һәм әйләнә-тирә мохит үзенчәлекләрен ачыклау һәм аерып чыгару (бөтен берсе һәм аерым өлешләр), объект образын кабул итү шартларын (ераклыкны һәм хәрәкәт тизлеген (жәяүле, машина йөртүче) исәпкә алып формалаштыру.

1.13. Ачык һәм ябык киңлекләр балансы - фасадның, аның өлешләренең визуаль композицион тигезлеге, колористик чишелеш.

1.14. Чистай муниципаль районы объектларына һәм территорияләренә югары мәдәни-рекреацион һәм социаль кыйммәткә ия булган махсус статуслы объектлар һәм территорияләр керә, аларга, билгеләнгән тәртиптә расланган исемлек нигезендә, түбәндәгеләр керә:

- мәдәни мирас объектлары һәм территорияләре, тарихи кыйммәтле шәһәр формалаштыручы, истәлекле урыннар;

- майданнар, бакчалар, скверлар, парклар, яр буйлары, шулай ук аеруча саклаулы табигать-ландшафтлы территорияләр;

- төп урамнар һәм шәһәр юллары, туристик маршрутлар чатлары.

Төп урамнар һәм шәһәр юллары буенча урнашкан аерым шәһәр әһәмиятендәге территорияләр урам-юл челтәре территориясен, төзелешнең алгы фронтын формалаштыручы объектларның төп һәм ян фасадлары тирәнлеген, шулай ук квартал эчендәге юл йөрү өлешенең ике ягы буенча каралган кишәрлекләренә үз эченә ала.

1.15. Урнашу урыны буенча тышкы мәгълүмат чаралары биналар, корылмалар һәм корылмаларның алгы якларында урнашкан конструкцияләргә бүленә.

1.16. Тышкы мәгълүмат чаралары фасадларның һәм әйләнә-тирә мохитнең характерлы үзенчәлекләренә туры китереп урнаштырылырга, барлыкка килгән төзелешнең тышкы архитектур йөзен начарайтырга, булган проблемаларны ябмаса тиеш.

1.17. Физик һәм юридик затларның Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына салымнар, жыемнар һәм башка түләүләр буенча бурычлары булу тышкы мәгълүмат чараларын килештерүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

II. Тышкы мәгълүмат урнаштыру чаралары

2.1. Тышкы мәгълүматны урнаштыру чаралары (алга таба - СРНИ).

2.1.1. Алар биналарда, корылмаларда, корылмаларда урнаштырыла торган яки алардан читтә урнаштырыла торган һәм кулланучылар тарафыннан визуаль рәвештә кабул итүгә юнәлтелгән башка мәгълүмати хәбәрләренә тарату өчен билгеләнгән техник чаралар керә.

2.1.2. Чаралар түбәндәге төрләргә бүленә:

2.1.2.1. таратыла торган мәгълүмат төре буенча:

а) тышкы мәгълүмат чаралары;

2.1.2.2. урнашу урыны буенча:

а) биналарда, корылмаларда урнашкан конструкцияләр,

б) традицион булмаган конструкцияләр.

2.2. СРНИ техник яктан төзек һәм эстетик яктан каралган булырга тиеш.

Алар вәкаләтле орган белән килештерелгән паспорт һәм дизайн-проект нигезендә һәм аның нигезендә урнаштырыла һәм эксплуатацияләнә. СРНИ хужалары аларның тиешле торышын күзәтергә, аларны вакытында ремонтларга һәм СРНИ урнаштыру урынын жыештырырга тиеш.

Бозылган сурәт яки сурәтсез сурәтне куллану рөхсәт ителми.

Конструкцияне монтажлаганнан соң (демонтажлау), мондый конструкциянең хужасы бозылган фасадны торгызырга һәм конструкцияне урнаштыру урынын өч тәүлек эчендә төзекләндерергә тиеш.

Корылмаларга зыян китерү һәм объектларны аларга беркеткәндә бизәү, шулай ук аларның бөтенлеген, ныклыгын һәм тотрыклылыгын киметү рөхсәт ителми.

СРНИны тиешенчә тотмаган, жир кишәрлеген һәм аның янындагы территорияне жыештыру һәм санитар карап тоткан өчен җаваплылык СРНИ хужалары җаваплы.

2.3. СРНИга гомуми таләпләр.

2.3.1. СРНИны проектлау, эзерләү һәм урнаштыру төзелеш нормалары һәм кагыйдәләре, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният һәйкәлләре), аларны саклау һәм куллану турындагы законнары таләпләре нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

2.3.2. Анда мәгълүмат Россия Федерациясе дәүләт теле һәм Татарстан Республикасы дәүләт телләре турындагы закон таләпләрен үтәү белән урнаштырылырга тиеш. Ике һәм аннан да күбрәк тел кулланылган очракта текстларның эчтәлегенә һәм техник бизәлешенә буенча охшаш булырга тиеш, дәрәҗә һәм ачык итеп эшләнгән.

2.3.3. Мәгълүмати конструкция хужасы куркынычсызлык кагыйдәләрен теләсә нинди бозу, шулай ук мәгълүмат конструкцияләрен монтажлау һәм эксплуатацияләү шартларын бозган вакытта төзек булмау һәм авария хәлләре өчен җаваплы.

2.3.4. Урнаштыру рөхсәт ителми:

1) күпфатирлы торак йортларның фасадларында:

- торак урыннар чикләрендә, беренче һәм икенче катлар арасында урнашкан конструкцияләрдән тыш, турыдан-туры биләп торган торак булмаган бина өстендә;

- мәгълүмати конструкцияне урнаштыручы зат биләгән торак булмаган урыннарның чикләре артында, беренче һәм икенче катлар арасында урнашкан конструкцияләрдән тыш, турыдан-туры биләп торган торак булмаган бина өстендә урнашкан корылмалардан тыш;

- әлеге Кагыйдәләрдә каралган очрактардан тыш, тәрәзә һәм ишек проемнарын, шулай ук витражларны һәм витриналарны, шул исәптән встроено-янкорма биналарында тулы яки өлешчә каплау рәвешендә;

- әгәр бу керү төркеменә проект тәкъдиме белән каралмаган булса, лоджий, балконнар киртәләү конструкцияләрендә;

2) торак булмаган бина фасадларында:

- биш катлы биналарда вертикаль консоль конструкцияләре;

- вертикаль тәртиптә урнашкан дивар конструкцияләре;

- икенче каттагы тәрәзәләренә түбән дәрәҗәсеннән, әлеге Кагыйдәләрдә каралган очрактардан тыш;

3) объектның проект карары белән каралмаган стационар булмаган сәүдә объектларында;

4) керү төркемнәре фризларында, козырекларында:

- бер ишек булганда бер конструкциядән артык;

- яктылык тартмалары, фон конструкцияләре рәвешендә, керү ишегенә булган керү төркеме фризында урнаштырылганнардан тыш;

5) мәдәни мирас объектларында:

- фон конструкцияләре, яктылык тартмалары, динамик конструкцияләре;

- биеклегенә 1 метрдан артык, әлеге Кагыйдәләрдә каралган очрактардан тыш;

- җемелдәүче яктылык кулланып;

6) объект проектында каралмаган, гомуми мәйданы 400,0 кв. метрдан артык булган административ-офис, сәүдә, мәдәни-күңел ачу, спорт объектларында;

7) аерым торучы конструкцияләре рәвешендә индивидуаль яки күпфатирлы торак йортлар территорияләрендә;

8) гамәлдәге Кагыйдәләрдә каралган очрактардан тыш, ябучы һәм каплап торучы уемнарны, витринаны, тәрәзәләренә, аркаларны, архитектура детальләрен һәм декоратив-сәнғати бизәлешне, биналардагы суперграфиканы пыялалауны;

- 9) фасадның архитектура үзенчәлекләрен исәпкә алмыйча;
- 10) эркерларда, колонналарда, пилястрларда, балконнарда;
- 11) мемориаль такталардан 2,0 м ераклыкта;
- 12) адреслы атрибутиканы ябучы (урам исемнәре һәм йорт номерлары күрсәткечләре);
- 13) 2 каттан артык биеклектәге саңгырау торчаларда;
- 14) алышына торган мәгълүмат белән, декоратив панно, модульле конструкцияләр, шулай ук автозаправка станцияләрендә күләмле-киң композицияләр, щитлы, витриналы, банк оперцияләре башкаручы оешмалар өчен консоль конструкцияләрдән тыш;
- 15) “Кулланучылар хокукларын яклау турында” Федераль законның 9 статьясы үз көченә мәжбүри булмаган мәгълүматны (оешманың фирма исеме (исеме), аның урнашкан урыны (адресы) һәм аның эш режимы турында мәгълүмат), атап әйткәндә, юнәлешләрне, товарлар һәм хезмәт күрсәтүләр исемлеген, биналарны арендау, сату турындагы мәгълүматны, модуль конструкцияләр рәвешендәге киртәләргә яисә бинага, шулай ук щитлы һәм витрин конструкцияләргә чыгарудан тыш, күрсәтүне күрсәткән мәгълүмат гомуми мәгълүмат кырыннан 10% тан артык булган мәгълүматны үз эченә алган ;
- 16) текстлы мәгълүматтан башка сурәتلәр генә булган;
- 17) төсләре буенча фасадның архитектура фонына туры килми торган;
- 18) яктыртуның ачык ысулын кулланып;
- 19) 6,0 метрдан артырак озынлыктагы яктырткыч тартмалары рәвешендәге дивар конструкцияләрдән, шулай ук флаглы композицияләрдән тыш, тукыма материаллар әзерләүдә кулланып;
- 20) мәгълүмат конструкциясенең бер төрен кулланып, мәгълүматны кабатлый торган, түбәндәгеләрдән тыш:
  - Россия Федерациясе дөүләт теле һәм Татарстан Республикасы дөүләт телләре турындагы закон таләпләрен үтәү нигезендә башкарылган мәгълүмат;
  - берничә урам киселешендәге бина фасадларының һәркайсында урнашкан мәгълүмат;
- 22) күтәрелгән конструкцияләр, штендерлар рәвешендә;
- 23) түбәнең (парапетның, фризның) өске ноктасыннан югарырак төзелешле биналар (тамбурларны да кертеп);
- 24) Чистай шәһәренең тарихи территорияләре чикләрендә мерцающего ут куллану.

2.3.5. Тышкы мәгълүматны урнаштыру чараларының аерым төрләренә карата таләпләр.

2.3.6. Дивар конструкциясе - диварларның тышкы өслегендә, фризларда, козырекларда, биналар фронтонарында, керү яки тәрәзәләр өстендә стационар булмаган сәүдә объектларында (витриналар), тәрәзә арасында дивар өслегеннән 0,2 м дан да артмаган арада, фон яки фонсыз конструкция рәвешендә, каркастан, яктылык тартмасыннан торган мәгълүмат кырыннан, текст мәгълүматыннан, декоратив элементлардан, билгеләрдән, һәм дивар өслегенә турыдан-туры китерелгән, тарихи әһәмияткә ия территория чикләрендә һәм музей-аерым күләмле хәрәфләр кулланыла.

Тыелган:

- Чистай шәһәренең тарихи өлешендә һәм шәһәрнең үзек урамнарында толедо, штендерлар.

Рәхсәт ителә:

- биналарның, корылмаларның беренче каты чикләрендә аерым хәрәфләрдән, билгеләрдән яки элементлардан торган мәгълүмати конструкцияләренә, шулай ук режим табличкаларыннан һәм учреждениеләр такталарыннан торган мәгълүмат

конструкцияларен урнаштыру рөхсәт ителә.

Дивар конструкцияларен урнаштыру рөхсәт ителми:

1) стационар булмаган сәүдә объекттында, бина катларының тәрәзә араларындагы дивар биеклегеннән $2/3$ тән артык булганда;

2) стационар булмаган сәүдә объекттында, арка тәрәзәләре булганда, бина катларының тәрәзә араларындагы дивар биеклегеннән $1/2$ дән артык булганда;

3) текстлы мәгълүматның биекlege фриз биеклегеннән $2/3$ артык (шул исәптән беркетеп төзелгән янкормадан);

- бер катлы биналарда (шул исәптән беркетеп төзелгән янкормадан), керү төркемнәрендә, стационар булмаган сәүдә объектларында, яктырту тартмаларында, фризда урнашкан фон конструкцияларендә фриз биеклегеннән түбәнрәк яисә аннан да югарырак биеклектә;

5) биекlege артык $1/2$ нче биеклектән фронтона бинасы, стационар булмаган сәүдә объектты;

6) козыректа биекlege 0,5 метрдан артыграк;

7) озынлыгы 15 м, фасад озынлыгы 70% тан артык;

8) беренче катның биекlege 0,5 м һәм озынлыгы 50% тан артык булган проемалар арасында урнаштырганда;

9) конструкциянең әлеге кагыйдәләре белән билгеләнгән озынлыгының 50% тан артыграгы озынлыкта башка телләрдә мәгълүмат кулланганда;

10) төрле телләрдәге язуларның шрифтларын кулланып;

11) беренче, цоколь яки подвал катының тышкы диварлар өслегендә урнаштырганда, жир дәрәжәсеннән 0,6 м га кадәр түбәнрәк;

12) тоташ пыяла, фриз, фронтон булмаганда, икенче каттан югарырак;

13) тоташ пыяла белән урнаштырганда бер конструкциянең икенче каттан югарырак санда;

14) тарихи территорияләр чикләрендә, Чистай шәһәре урамнары һәм шәһәр юллары буенча, шәһәр тирәлеге эстетикасына зур таләпләр куелган, автомобильләр сату буенча махсуслаштырылган объектлардан тыш, биналарның төп һәм янкын фасадларында фон конструкцияләре һәм яктылык тартмалары рәвешендә, урамга чыга торган стационар булмаган сәүдә объектларынан тыш, шәһәр тирәлеге эстетикасына зур таләпләр куелган (әлеге урамнарны төзүнең алгы сызыгын формалаштыручы);

15) әлеге Кагыйдәләрдә каралган очрактардан тыш, бер-бер артлы фон конструкцияләре һәм яктылык тартмалары рәвешендә;

16) өслеге бина диварына, стационар булмаган сәүдә объекттына, керү группасына, козырекларга параллель урнашмаган фризда фон конструкцияләре һәм яктырткыч тартмалар рәвешендә;

17) бинада, стационар булмаган сәүдә объекттында фон конструкцияләре фонының төрле төсләрен кулланып;

18) беренче каттагы проемалар арасында урнашканда фон конструкцияләре һәм яктылык тартмалары рәвешендә;

19) алмаштырылган мәгълүмат белән;

20) дивар өслегенә турыдан-туры төшерелгән, биналарның алгы якларында дивар конструкцияләренең башка төрләрен куллануны күздә тоткан рәсемнәр белән;

21) мәгълүмат тапшыруның динамик ысулын кулланып;

22) әлеге бинадагы түбә конструкциясе булган очракта, өске катның фризында, аның гамәлдә булу вакыты чыккан рөхсәт (киләшү) нигезендә билгеләнгән түбә конструкциясе булганда, өске катның фризында;

23) биекlege 0,5 метрдан артык мәдәни мирас объектларында, тарихи биналарда төзелеш датасы белән 1959 елга кадәр;

24) биекlege 1,0 км Чистай шәһәренең тарихи территорияләре чикләрендә.

2.3.7. Декоратив панно - гомуми майданы 1500 кв.метрдан артык булган, аерым торучы сәүдә-офис, мэдәни-күңел ачу, житештерү, склад һәм спорт билгеләнешендәге объектларның фасадларында гына урнаштырыла торган мәгълүмати конструкция.

Өлеге конструкциянең мәгълүмат кыры каты яки тукума нигезендә үтәлергә тиеш, мәгълүмат кыры һәм каркас кушылмалары урыннары яшеренергә һәм декоратив бизәлгән яктарга (шул исәптән багет, сәнгать декоры элементлары) ия булырга тиеш.

Декоратив панноларны урнаштыру рәхсәт ителми:

- 1) беренче каттан түбәнрәк;
- 2) мэдәни мирас объектларында;
- 3) тарихи территорияләр чикләрендә;
- 4) витриналардан тыш, ишек һәм тәрәзә уемнары арасында;
- 5) эчке яктырткычтан башка баннер тукумасын кулланып;
- 6) мәгълүмат тапшыруның динамик ысулын кулланып.

2.3.8. Консоль конструкция — кече конструкцияләр рәвешендә диварның тышкы өслегенә композиция күчәрләре буенча, почмактагы участокларда, стационар булмаган сәүдә объектлары локальләшкән, бина фасады яссылыгына туры почмак белән урнаштырылган мәгълүмати конструкция.

Тәрәзәләрдә аппликация тыела.

Консоль конструкцияләрне урнаштыру рәхсәт ителми:

- 1) биеклегә һәм озынлыгы 1,0 м дан артык;
- 2) мэдәни мирас объектларында биеклегә һәм озынлыгы 0,5 м дан артык;
- 3) фасад өслегеннән 0,2 метрдан артыграк ераклыкта;
- 4) бер-берсеннән 10 м ераклыкта;
- 5) фасад кырыеннан 0,2 м дан артыграк һәм жир өстеннән конструкциянең аскы кырыена кадәр 2,5 м дан кимрәк ераклыкта;
- 6) турыдан-туры бинага керү урыннарында;
- 7) вертикаль -тарихи территорияләр чикләрендә урамга чыгып торучы(бу урамнарда төзелә башлаган алгы линияне формалаштыручы) биналарның фасадларында;
- 8) мэдәни мирас объектларында металлодекор кулланмыйча;
- 9) мәгълүматны тапшыруның динамик ысулын кулланып, банк операцияләрен башкаручы оешмалар өчен консоль конструкцияләреннән тыш.

2.3.9. Түбә конструкциясе-оешма урнашкан эчке яктылык белән яктыртылган (логотиплар, саннар, билгеләре, сәнгать элементлары), бинаның гомуми майданының 100% ын биләп торган, бинаның түбәсен стенадан, стационар булмаган сәүдә объектыннан аерып торучы карниз дәрәжәсеннән тулысынча югары булган күләмле мәгълүмат конструкциясе.

Түбә конструкцияләрен урнаштыру рәхсәт ителми:

- 1) текст мәгълүматының биеклегә:
  - бер-ике катлы биналар, стационар булмаган сәүдә объектлары өчен 0,5 метрдан артык;
  - өч, биш катлы биналар өчен 1,0 метрдан артык;
  - алты катлы биналар өчен 1,5 м дан артык;
  - 10-15 катлы биналар өчен 2,0 м дан артык;
  - 16 һәм аннан да күбрәк катлы биналар өчен - 3 метрдан артык;
- 2) озынлыгы:
  - фасадка карата урнаштырылган туры төгәлләнгән озынлыкның 1 /2 дән артыгы;
  - фасадның төгәлләнгән өлешендә биеклеп бер югары, бер түбән булганда төгәлләү фрагментының 2/3 озынлыгы (парапет);

3) мәдәни мирас объектларында, Чистай шәһәренең тарихи территорияләре чикләрендә урнашкан объектларда;

4) Чистай шәһәренең мәдәни мирас объектларын, мәдәни объектларны, панорамаларын һәм перспективаларын кабул итүне чикли торган;

5) күп фатирлы торак йортларда;

6) Россия Федерациясендә дәүләт теле һәм Татарстан Республикасында дәүләт телләре турындагы законнар таләпләре нигезендә башкарылган кабатлаучы мәгълүмат белән конструкцияләрдән тыш, стандарт булмаган сәүдә объектлары бинасында бердән артык булмаган;

7) гамәлдә булу срогы чыкмаган рөхсәт нигезендә әлеге бинада урнаштырылган түбә жайланмасы рәвешендә реклама конструкциясе булганда;

8) бу бинада рөхсәт (киләшү) нигезендә билгеләнгән булса, гамәлдә булу вакыты чыкмаган, фронтоңда дивар конструкциясе, өске катның фризасы булган очракта;

9) алыштырыла торган мәгълүмат белән;

10) мәгълүмат тапшыруның динамик ысулын кулланып;

11) текст мәгълүматы биеклеге 3/1 артык өстәмә символлар(логотиплар, саннар, билгеләр, сәнгати элементлар) биеклегенә белән.

2.3.10. Витрина конструкциясе - бинада урнашкан фонлы конструкция яки яктылык тартмасы рәвешендәге мәгълүмат конструкциясе, витринаның эчке ягыннан стационар булмаган сәүдә объекты, тәрәзә уемы, ул каркастан, декоратив бизәлешле кранлы мәгълүмат кырыннан, тәрәзә уемы мәйданынан 1/4 артык булмаган эленгән элементлардан тора (витринаның биеклегенә буенча витринаны ябыштыру күләменәң яртысы һәм витринаның озынлыгы буенча пыялалау зурлыгының яртысы).

Витрина конструкцияләренә урнаштыру рөхсәт ителми:

1) мәйданы 2,0 кв. метрдан ким булган тәрәзәдә;

2) бина ягыннан 0,05 метрдан ким витринаның пыялалы өлешеннән витрина конструкциясенә кадәр;

3) тәрәзә төбенең бүленгән өлешен исәпләмичә;

4) витринаның пыялаланган өслеген декоратив пленка белән каплау һәм буяу рәвешендә;

5) витринаны яктырткыч тартма белән пыялалап алыштыру;

6) мәгълүмат тапшыруның динамик ысулын кулланып.

2.3.11. Учреждение тактасы, режим табличкасы - керү группаларында турыдан-туры яисә төп керү юлыннан уңда һәм (яисә) сулда, стационар булмаган сәүдә объектында яисә коймада, бинада урнаштырыла торган урнашу урыны (адрес), шәхси эшмәкәрнең оештыру-хокукый формасына бәйсез рәвештә оешманы фирма исеме турында "Кулланучылар хокукларын яклау турында" гы Федераль законның 9 ст. нигезендә күрсәтү мөжбүри булган, кулланучыларга житкерелергә тиеш мәгълүматлы конструкцияләр.

Студентлар тактасында урнаштырыла торган мәгълүмат Татарстан Республикасының ике дәүләт телендә дә кулланучыларга житкерелергә тиеш.

Учреждение тактасын урнаштыру рөхсәт ителми:

1) күләме 0,2 кв. м дан 1,5 кв. м га кадәр;

2) коймада, стационар булмаган сәүдә объектында эшмәкәрнең нинди оештыру-хокукый формада булуына карамастан, бер оешма өчен икедән артмаган;

3) конструкция эзерләнгән материал белән тәңгәл килмәгән, үлчәме буенча аерылып торган;

4) яктырткыч кулланып, коймадагы алтакталардан тыш;

5) фонсыз конструкцияләр рәвешендә;

6) бер керү ягыннан икедән артмаган;

7) коймалар секциясеннән читтә;

8) төзелеш, үтә күренмәле коймаларда, баскычлар, балконнар, лоджия коймаларында;

9) жәмәгать туклануы стационар предприятиеләре каршындагы сезонлы кафеларның койма конструкцияләрендә;

10) объектларда әлеге урамнарны төзүнең алгы линиясен төзи торган тарихи территорияләр чикләрендә урнашкан мәдәни мирас объектлары, объектлары киртәләрендә;

11) койма биеклегеннән югарырак;

12) мәгълүмат тапшыруның динамик ысулын кулланып.

2.3.12. Модульле конструкция - бер бинада берничә оешма урнашкан очракта, шәхси эшмәкәрләрнең нинди оештыру-хокукый формасында булуына карамастан, бинаны яисә оешманы яисә алар янындагы парковка урынын эксплуатацияләү өчен бирелгән жир кишәрлегендә яисә шундый жир кишәрлеге белән кушылган жир кишәрлегендә яисә бинаның коймасында, бинада урнаштырылган, бердәм блокка берләштерелгән модульләр рәвешендәге алтактаның бер төре.

Модуль конструкциясе түбәндәге рәвешләрдә урнаштырылырга мөмкин:

- декоратив панно;

- консоль конструкция;

- элмә такталар, режимлы табличкалар, турыдан-туры керү төркемнәренең остеклениесендә башкарылганнардан тыш;

- эре форматтагы стелалар.

Модульле конструкцияләргә әлеге пунктта каралган үзенчәлекләргә үтәгәндә мәгълүмат конструкциясенә тиешле төре өчен билгеләнгән таләпләр кагыла.

Модульле конструкцияләр урнаштыру рәхсәт ителми:

1) биекlege 6,0 метрдан артык һәм 2,0 метрдан ким (консоль конструкция);

2) тарихи территорияләр чикләрендә (консоль конструкция) (әлеге урамнарның алгы төзелеш линиясен формалаштыручы) урамга чыгуы бина фасадларында;

3) биш каттан биегрәк биналарда (консоль конструкциясе);

4) беркетеп төзелгән янкормалардан тыш, күпфатирлы торак йортларның фасадларында (консоль конструкция);

5) мәдәни мирас объектларында (консоль конструкциясе);

6) модульле элементларның мәгълүмат кырын һәм бер блока һәм бер бинада яктырту ысулларын төрле материаллар кулланып эерләү;

7) бер конструкциядә кимендә өч модульле элемент куллану;

8) декоратив панно рәвешендә модульле конструкция булганда консоль;

9) кронштейн рәвешендәге модульле конструкция булганда декоратив панно рәвешендә;

10) бер конструкция рәвешендәге бер бинада икедән артыграк блок;

11) биекlege һәм озынлыгы 1,5 метрдан артык (учреждениеләр тактасы, режим табличкасы);

12) учреждение тактасы, режим табличкасы урнаша торган стена арасы озынлыгыннан 2/3 тән зуррак озынлыкта;

13) керүнең бер ягыннан бердән артык (учреждение тактасы, режим табличкасы).

2.3.13. Стела - аерым тора торган күләмле-пространство, индивидуаль башкаруда кече (биекlege 6,0 м дан артмаган) яисә эре (6,0 м дан артык) форматтагы, нейтраль төсләр (соры, бежевый, графит, кара, көрән һ.б.) материалыннан торган, ул оешманың фирма исеме, товарлар һәм хезмәтләр турында кыскача мәгълүмат алган.

Стелаларны урнаштыру рәхсәт ителми:

1) шәхси эшмәкәрнең, оешманың урнашкан урыны һәм бина урнашкан урында

милек хужасы, биләүче, кулланучыныкы , шулай ук эксплуатацияләү яисә парковка урыннарын оештыру өчен бирелгән жир кишәрлеге булган жир кишәрлекләре чикләрендә;

2) декоратив бизәүдән башка фундаментны тирәнәйтү өчен техник мөмкинлек булмаган очрақларда;

3) гамәлдәге төзелеш, янгынга каршы һәм санитар нормаларны исәпләп башкарылган территорияне төзекләндерү буенча бинаның проектлы чишелешен нигезләмичә бер жир кишәрлеге чикләрендә бердән артык һәм аерым торучы башка мәгълүмати конструкция булганда;

4) Чистай шәһәренең мәдәни мирас объектларын, мәдәни объектларны, панорамаларын һәм перспективаларын кабул итүне чикли торган;

5) андый объектның проекты белән каралмаган жир кишәрлеге чикләрендә бердән артык һәм аерым торучы башка мәгълүмати конструкция булганда;

6) стационар булмаган сәүдә объекты, шәхси яки күпфәтирлы торак йорт биләп торган жир кишәрлеге чикләрендә;

7) Чистай шәһәренең тарихи территорияләре чикләрендә, эре сәүдә-административ биналарның, корылмаларның жир кишәрлекләрендә, шулай ук мәдәни-күңел ачу корылмаларында (театрлар, музейлар, концерт заллары, кинотеатрлар, күргәзмә комплекслары), гомуми мәйданы 5000,0 кв. метрдан артык булган спорт комплексларын урнаштырудан тыш;

8) конструкция фундаментыннан бинаның нигезенә кадәр 6,0 м ераклыкта;

9) тротуарларда һәм жәяүлеләр юлларында, юлларда, машина кую урыннары һәм машина кую өчен билгеләнгән урыннарда;

10) яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) урынына;

11) агач кәүсәләреннән 5,0 метрга якын арада тирәнәйтелгән фундамент булган урыннарда;

12) профнастил, тукума материалларыннан файдаланып;

13) алыштырыла торган сурәт белән, шулай ук берләштерелгән медиаэкраннар белән мәгълүмати өслек урнаштырылган кече форматта;

14) мәгълүмат кырында фотосурәт белән;

15) автозаправка станцияләреннән тыш гомуми мәйданы 5000,0 кв.метрдан ким булган биналар өчен эре форматта;

16) мәгълүматны тапшыруның динамик ысулын кулланып, ягулык бәяләре турында медиа-экран, станцияләр стеласыннан тыш.

2.3.14. Щитлы конструкция - фундаменттан, каркастан, декоратив элементлардан торган, мәйданы 6,0 кв. метрдан артмаган каты нигездәге мәгълүмат кыры булган, биекlege 4,0 метрдан артмаган эчке һәм тышкы яктырту белән аерым торучы мәгълүмати конструкция.

Щит конструкцияләрен урнаштыру рөхсәт ителми:

1) шәхси эшмәкәрнең, оешманың урнашкан урыны һәм бина урнашкан урында милек хужасы, биләүче, кулланучыныкы , шулай ук эксплуатацияләү яисә парковка урыннарын оештыру өчен бирелгән жир кишәрлеге булган жир кишәрлекләре чикләрендә;

2) декоратив бизәүдән башка фундаментны тирәнәйтү өчен техник мөмкинлек булмаган очрақларда;

3) гамәлдәге төзелеш, янгынга каршы һәм санитар нормаларны исәпләп башкарылган территорияне төзекләндерү буенча бинаның проектлы чишелешен нигезләмичә бер жир кишәрлеге чикләрендә бердән артык һәм аерым торучы башка мәгълүмати конструкция булганда;

4) Чистай шәһәренең мәдәни мирас объектларын, мәдәни объектларны, панорамаларын һәм перспективаларын кабул итүне чикли торган;

5) андый объектның проекты белән каралмаган жир кишәрлеге чикләрендә

бердән артык һәм аерым торучы башка мәгълүмати конструкция булганда;

6) стационар булмаган сәүдә объекты, шәхси яки күпфатирлы торак йорт биләп торган җир кишәрлеге чикләрендә;

7) Чистай шәһәренең тарихи территорияләре чикләрендә, эре сәүдә-административ биналарының, корылмаларның җир кишәрлекләрендә, шулай ук мәдәни-күңел ачу корылмаларында (театрлар, музейлар, концерт заллары, кинотеатрлар, күргәзмә комплекслары), гомуми мәйданы 5000,0 кв. метрдан артык булган спорт комплексларын урнаштырудан тыш;

8) конструкция фундаментыннан бинаның нигезенә кадәр 6,0 м ераклыкта;

9) тротуарларда һәм жәяүлеләр юлларында, юлларда, машина кую урыннары һәм машина кую өчен билгеләнгән урыннарда;

10) яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) урынына;

11) агач кәүсәләреннән 5,0 метрга якин арада тирәнәйтелгән фундамент булган урыннарда;

12) профнастил, тукума материалларыннан файдаланып;

13) мәгълүмат конструкциясенә декоратив-сәнгать бизәлешеннән башка;

14) гомуми файдаланудагы территория чикләрен билгеләүче кызыл сызык белән чиктәш җир кишәрлеге чигеннән 6,0 км якинрак;

15) мәгълүмат тапшыруның динамик ысулын кулланып.

2.3.15. Флаг композициясе - нигездән, бер яки берничә флагштоктан һәм йомшак тукумалардан (мәгълүмати кырлардан) торган аерым торучы мәгълүмат конструкциясе.

Флаг композицияләрен урнаштыру рәхсәт ителми:

1) шәхси эшмәкәрнең, оешманың урнашкан урыны һәм бина урнашкан урында милек хужасы, биләүче, кулланучыныкы, шулай ук эксплуатацияләү яисә парковка урыннарын оештыру өчен бирелгән җир кишәрлеге булган җир кишәрлекләре чикләрендә;

2) декоратив бизәүдән башка фундаментны тирәнәйтү өчен техник мөмкинлек булмаган очракларда;

3) гамәлдәге төзелеш, янгынга каршы һәм санитар нормаларны исәпләп башкарылган территорияне төзекләндерү буенча бинаның проектлы чишелешен нигезләмичә бер җир кишәрлеге чикләрендә бердән артык һәм аерым торучы башка мәгълүмати конструкция булганда;

4) Чистай шәһәренең мәдәни мирас объектларын, мәдәни объектларны, панорамаларын һәм перспективаларын кабул итүне чикли торган;

5) андый объектның проекты белән каралмаган җир кишәрлеге чикләрендә бердән артык һәм аерым торучы башка мәгълүмати конструкция булганда;

6) стационар булмаган сәүдә объекты, шәхси яки күпфатирлы торак йорт биләп торган җир кишәрлеге чикләрендә;

7) Чистай шәһәренең тарихи территорияләре чикләрендә, эре сәүдә-административ биналарының, корылмаларның җир кишәрлекләрендә, шулай ук мәдәни-күңел ачу корылмаларында (театрлар, музейлар, концерт заллары, кинотеатрлар, күргәзмә комплекслары), гомуми мәйданы 5000,0 кв. метрдан артык булган спорт комплексларын урнаштырудан тыш;

8) конструкция фундаментыннан бинаның нигезенә кадәр 6,0 м ераклыкта;

9) тротуарларда һәм жәяүлеләр юлларында, юлларда, машина кую урыннары һәм машина кую өчен билгеләнгән урыннарда;

10) яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) урынына;

11) агач кәүсәләреннән 5,0 метрга якин арада тирәнәйтелгән фундамент булган урыннарда;

12) флагштоklar арасындагы араны киңлектәге мәгълүмати кыр габаритлары белән.

2.3.16. Махсуслашкан конструкция - жир кишәрлегенең мәйданы 3 гектардан арткан эре сәүдә һәм спорт, мәдәни-күңел ачу комплексларының жир кишәрлекләрендә урнашкан видеосурәтләрне демонстрацияләү мөмкинлеге бирүче, фундаменттан, каркастан торган, нейтраль төстөгә материаллар белән тышланган, шулай ук спорт, мәдәни-күңел ачу чаралары турында мәгълүмат, халыкны яклау һәм иминлеген тәәм ин итү өлкәсендә социаль әһәмияткә ия мәгълүмат турында халыкка җиткерү өчен билгеләнгән конструкция.

Махсус конструкцияләрне урнаштыру рөхсәт ителми:

1) шәхси эшмәкәрнең, оешманың урнашкан урыны һәм бина урнашкан урында милек хужасы, биләүче, кулланучыныкы, шулай ук эксплуатацияләү яисә парковка урыннарын оештыру өчен бирелгән жир кишәрлеге булган жир кишәрлекләре чикләрендә;

2) декоратив бизәүдән башка фундаментны тирәнәйтү өчен техник мөмкинлек булмаган очрақларда;

3) гамәлдәге төзелеш, янгынга каршы һәм санитар нормаларны исәпләп башкарылган территорияне төзекләндерү буенча бинаның проектлы чишелешен нигезләмичә бер жир кишәрлеге чикләрендә бердән артык һәм аерым торучы башка мәгълүмати конструкция булганда;

4) Чистай шәһәренең мәдәни мирас объектларын, мәдәни объектларны, панорамаларын һәм перспективаларын кабул итүне чикли торган;

5) андый объектның проекты белән каралмаган жир кишәрлеге чикләрендә бердән артык һәм аерым торучы башка мәгълүмати конструкция булганда;

6) стационар булмаган сәүдә объекты, шәхси яки күпфатирлы торак йорт биләп торган жир кишәрлеге чикләрендә;

7) Чистай шәһәренең тарихи территорияләре чикләрендә, эре сәүдә-административ биналарның, корылмаларның жир кишәрлекләрендә, шулай ук мәдәни-күңел ачу корылмаларында (театрлар, музейлар, концерт заллары, кинотеатрлар, күргәзмә комплекслары), гомуми мәйданы 5000,0 кв. метрдан артык булган спорт комплексларын урнаштырудан тыш;

8) конструкция фундаментыннан бинаның нигезенә кадәр 6,0 м ераклыкта;

9) тротуарларда һәм жәяүлеләр юлларында, юлларда, машина кую урыннары һәм машина кую өчен билгеләнгән урыннарда;

10) яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) урынына;

11) агач кәүсәләреннән 5,0 метрга яқын арада тирәнәйтелгән фундамент булган урыннарда;

12) профнастил, тукума материалларыннан файдаланып.